

18 MART ŞEHİTLER GÜNÜ VE 19 EYLÜL GAZİLER GÜNÜNDE YAPILACAK TÖRENLER HAKKINDA YÖNETMELİK

Resmî Gazete

: 24.8.2003/25209

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Hukukî Dayanak

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı; 18 Mart Şehitler Günü ile 19 Eylül Gaziler Günü'nün anlam ve önemine uygun olarak bütün kamu kurum ve kuruluşlarının öncülüğünde, halkımızın ve sivil kuruluşların iştiraki ile coşku içinde anılmasını sağlamak için düzenlenecek törenlere ait esas ve usulleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik; Şehitler ve Gaziler Günü'nde yapılacak anma törenlerinin düzenlenmesinde görev alacak mahallî mülkî idare amiri, garnizon komutanı, belediye başkanı ile onların sorumluluk alanlarındaki görevlileri kapsar.

Hukukî Dayanak

Madde 3 —Bu Yönetmelik; 27/6/2002 tarihli ve 4768 sayılı 18 Mart Günü'nün Şehitler Günü ve 19 Eylül Günü'nün Gaziler Günü İlân Edilmesi Hakkında Kanununun 2 nci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Anma Komitelerinin Kuruluşu, Görev ve Yetkileri

Anma Komiteleri

Madde 4 — İl ve ilçelerde, bu Yönetmelik kapsamına giren törenler için oluşturulacak anma komiteleri; illerde vali veya görevlendireceği vali yardımcısı, ilçelerde ise kaymakamın başkanlığında; garnizon komutanlığı, belediye başkanlığı, jandarma ve emniyet teşkilâtı ile Millî Eğitim Müdürlüğü temsilcilerinden oluşur. Komiteler, törenlerden en geç bir ay önce çalışmalarına başlar.

Anma komitelerine; törenlerin düzenlenme ve yürütülmesine katkısı olabilecek bakanlık ve kuruluş temsilcileri ile 16/6/1983 tarihli ve 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunla kurulan "Türkiye Muharip Gaziler Derneği" ve "Türkiye Harp Malulü, Şehit Dul ve Yetimleri Derneği" temsilcileri de dahil edilir. 18 Mart Şehitleri Anma Günü ile ilgili anma törenlerine, "Emniyet Teşkilâtı Vazife Malûlü ve Şehit Aileleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği" temsilcileri de katılabilir.

Kamu kurum ve kuruluş mensuplarının, anma komitesi toplantılarına katılması zorunludur.

Anma Komitelerinin Görev, Yetki ve Çalışma Usulleri

Madde 5 — Anma komiteleri, mahallî mülkî idare amirin çağrısı üzerine toplanır. Komiteler bu Yönetmelik esasları dahilinde;

- Anma günlerinin özelliğine ve mahallin durumuna göre törenlerin başlayış ve bitiş saatlerini belirler.
- Tören programını hazırlar.
- Törenlerin amaca uygun ve istismara yol açmayacak biçimde yürütülebilmesi için gerekli önlemleri alır.
- Yapılacak çalışmaların zaman plânlamasını yapar, gereken araç ve gereçleri sağlar.
- Anma törenlerine katkısı bulunabilecek diğer kurum ve kuruluşlar ile kişilere verilebilecek görevleri tespit eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Törenlerde Uygulanacak Genel Esaslar

Şehitler Günü

Madde 6 — Şehitler Günü ile ilgili törenler; Ankara'da Anıtkabir ve Cebeci Şehitliği'nde; diğer il ve ilçelerde ise şehitliklerde, şehitlik mevcut olmayan yerlerde ise anma komitelerinin uygun göreceği yerlerde icra edilir.

Çanakkale İlinde yapılacak olan anma törenleri, Çanakkale Valiliği tarafından Şehitleri Anma Günü ve Deniz Zaferi Günü olarak tek bir program dahilinde icra edilir. Mehmetçik Abidesi ve şehitlikte düzenlenecek tören, 2'nci Kolordu Komutanlığı tarafından yapılır.

18 Mart Şehitler Günü törenleri aşağıda belirtildiği şekilde icra edilir.

a) Ankara'da Anıtkabir ve Cebeci Şehitliği ile diğer il ve ilçelerdeki şehitliklerde, çelenk koyma töreni ve İstiklâl Marşı eşliğinde göndere bayrak çekilir. Şehitler için saygı duruşunda bulunulur ve saygı atışı yapılır.

b) Bir şehir merkezinde birden fazla şehitlik bulunması durumunda, anma komitelerinin uygun göreceği bir şehitlikte tören icra edilir. Ancak, bütün şehitliklere ziyaret plânlanır.

c) Şehitliği, tören için uygun olmayan il ve ilçelerde, anma komitesinin tespit edeceği uygun bir Atatürk Anıtı önünde aynı tören yapılır. Ancak, saygı atışı yapılmaz.

ç) Anma komitesince görevlendirilecek bir kişi tarafından, günün anlam ve önemini belirten bir konuşma yapılması sağlanır. Konuşma metni, törenden en az üç gün önce anma komitesi başkanına verilir ve anma komitesince uygun görülmesi hâlinde, konuşma yapılır ve konuşma metninin bir sureti dosyada saklanır.

d) Ankara'daki törenlerde şehitlik defteri, törene katılan en yüksek makam temsilcisi, diğer yerlerde ise mahallî mülki idare amirleri tarafından imzalanır.

e) Yurt içindeki şehitlikler ile şehit mezarlarının ziyaret edilmesi için tedbir alınır.

f) Yurt dışındaki şehitliklerde, Dışişleri Bakanlığı tarafından alınacak tertibe göre gerekli anma töreni icra edilir.

Gaziler Günü

Madde 7 — Gaziler Günü ile ilgili törenler; Ankara'da Anıtkabir ile Ulus'taki Atatürk Anıtı'nda; diğer il ve ilçelerde ise Atatürk Anıtları veya Büstlerinin olduğu yerlerde yapılır.

19 Eylül Gaziler Günü törenleri aşağıda belirtildiği şekilde icra edilir.

a) Ankara'da Anıtkabir ve Ulus Atatürk Anıtı'nda, diğer il ve ilçelerde Atatürk Anıtlarına çelenk koyma töreni, İstiklâl Marşı eşliğinde göndere bayrak çekilmesi ve saygı duruşu yapılır.

b) Anma komitesince görevlendirilecek bir kişi tarafından, günün anlam ve önemini belirten bir konuşma yapılması sağlanır. Konuşma metni, törenden en az üç gün önce anma komitesi başkanına verilir ve anma komitesince uygun görülmesi hâlinde, konuşma yapılır ve konuşma metninin bir sureti dosyada saklanır.

c) Anma komitelerince tespit edilecek yerlerde, gaziler tarafından çeşitli etkinliklerin düzenlenmesine gerekli destek sağlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Çelenklerin Konulması

Madde 8 — Çelenkler, 4/9/1973 tarihli ve 7/7058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Resmî Bayramlar ve Anma Günlerinde Anıtlara Konulacak Çelenklerin Hazırlanması ve Sunulması Hakkında Yönetmelik" esaslarına göre hazırlanır ve sunulur.

Çelenklerin anıta sunulması anında, ortada mahallî mülki idare amiri, sağda garnizon komutanı veya temsilcisi, solda belediye başkanı bulunur. Şehitler Günü'nde, Türkiye Harp Malulü, Şehit Dul ve Yetimleri Derneği temsilcisi; Gaziler Günü'nde ise, Türkiye Muharip Gaziler Derneği temsilcisi de belediye başkanının solunda yer alır.

Bayrağın Göndere Çekilişi

Madde 9 — Bayrak, bando eşliğinde törene katılanlar ve halk tarafından söylenen İstiklâl Marşı ile göndere çekilir. Bando yoksa, ses yayın vasıtası ile teypten İstiklâl Marşı yayını yapılır.

Anma Törenleri Süresince Yapılacak Çeşitli Düzenlemeler

Madde 10 — Gaziler Günü anma töreni süresince, bando konserleri verilir. Anma komitesi, mevcut imkânları göz önünde bulundurarak, Şehitler ve Gaziler Gününün anlam ve önemine uygun faaliyetleri (Televizyon ve radyo programları, resim ve şiir yarışmaları, broşür, bülten, kitapçık vb.) ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile koordineli olarak icra eder.

Resmî ve Özel Binalarda Düzenleme

Madde 11 — Anma günlerinin başlangıç ve bitiş saatleri arasında; resmî daire, özel kuruluşlar, müesseseler ve askerî birlik, kurum ve karargâhlar Türk Bayrağı ve Atatürk Posterleri ile donatılır.

Alt Komiteler

Madde 12 — Anma komiteleri; anma günlerinin özelliklerine göre programların hazırlanmasında alt komiteler oluşturabilir. Alt komitelerde; şehitlerin annesi, babası, eşi, çocukları ile kardeşleri ve gaziler ile vatandaşlara da görev verilebilir.

Koordinatör Bakanlık

Madde 13 — Bu Yönetmeliğin uygulanmasında koordinatör bakanlık İçişleri Bakanlığı'dır.

Yürürlük

Madde 14 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15 — Bu Yönetmelik hükümlerini spordan sorumlu Devlet Bakanı ile Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri ve Millî Eğitim Bakanları yürütür